

Wspólnota
SANT'EGIDIO

ŚWIAT BEZ PRZEMOCY

MŁODZI EUROPEJCZYCY DLA ŚWIATA BEZ PRZEMOCY

Młodzi Europejczycy dla świata bez przemocy

v Spotkanie Międzynarodowe

Kraków–Auschwitz, 20–24 września 2017

Wprowadzenie

Projekt „Młodzi Europejczycy dla świata bez przemocy” kontynuuje – poprzez swoją piątą edycję – zbieranie grup młodych Europejczyków z Albanii, Białorusi, Czech, Polski, Rosji, Rumunii, Słowacji, Ukrainy, Węgier i Włoch, aby zaangażować ich w refleksję nad historią Europy.

Projekt kształtuje świadomość błędów przeszłości spowodowanych **nazizmem, rasizmem i antysemityzmem**, aby wzmocnić więzi międzykulturowe i promować wśród uczestników odpowiedzialne poczucie europejskiej przynależności.

Wizyta w Muzeum-Obozie Koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau zostanie poprzedzona spotkaniami na poziomie narodowym oraz zgromadzeniem wszystkich uczestników w Krakowie z udziałem byłych deportowanych, aby wypracować wspólną perspektywę tematu. Uczestnicy będą także szukać odpowiedzi na pytania o kryzys uchodźczy.

Projekt „Młodzi Europejczycy dla świata bez przemocy” stanie się platformą rozpowszechniania i wzmacniania znaczenia zachowywania pamięci poprzez **spotkania z byłymi więźniami obozów koncentracyjnych**, słuchanie ich świadectw oraz wizytę w Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Wspólnota Sant’Egidio głęboko wierzy, że **pamięć o Holokauście** tworzy fundamenty w budowaniu przyszłości. Jest niezwykle ważne, by nowe pokolenia znały Holokaust – aby ich wiedza o nim nie pochodziła wyłącznie z podręczników historii, ale była kształtowana przez **Pielgrzymkę Pamięci** będącą okazją do analizy i refleksji kulturowej. Wychodząc od horroru hitlerowskich obozów zagłady, możliwe jest podjęcie poznawczej podróży poprzez historię Europy, a przede wszystkim jej bolesne zakręty, w celu pogłębienia swej tożsamości, ponownego odkrycia wartości i godności ludzkiego życia, aby móc żyć wyzwaniem przyszłości.

Projekt opiera się na doświadczeniu poprzednich jego edycji:

- **Nie ma przyszłości bez pamięci. Młodzi Europejczycy w Auschwitz**, 8–10 września 2008;
- **Świat bez przemocy. II Spotkanie Międzynarodowe**, Kraków–Auschwitz, 9–11 września 2010.
- **Świat bez przemocy. III Spotkanie Międzynarodowe**, Kraków–Auschwitz, 20–23 września 2012.
- **Świat bez przemocy. IV Spotkanie Międzynarodowe**, Kraków–Auschwitz, 17–21 września 2014.

Opis stowarzyszenia organizującego wydarzenie

Wspólnota Sant’Egidio (www.santegidio.org) jest aktywna na polu promocji edukacji, dialogu i pokoju na różnych poziomach w wielu europejskich i pozaeuropejskich krajach od ponad 40 lat. Jej cele skupiają się na wspieraniu międzykulturowych relacji poprzez określanie wspólnych dążeń i **sprzysianie wymianie refleksji pomiędzy różnymi grupami społeczeństwa obywatelskiego**, aby w większym stopniu kreować wzajemne zaangażowanie i inicjować podejmowanie wysiłków dla wybranych wspólnych celów.

Organizatorzy projektu mają doświadczenie we wspieraniu wartości współżycia poprzez promowanie wzajemnego zrozumienia i edukacji na rzecz pokoju pośród różnych sektorów społeczeństwa (w tym mniejszości etnicznych, młodzieży zagrożonej, imigrantów).

Dzięki doświadczeniu w dziedzinie stosunków międzykulturowych w krajach europejskich zainteresowanych projektem Wspólnota Sant’Egidio dokonuje wyboru uczestników poprzez spotkania krajowe dotyczące tematów podejmowanych przez projekt. Zaangażowanie w społeczeństwo obywatelskie pozwala Wspólnocie Sant’Egidio na integrację w projekcie młodych wywodzących się z różnych środowisk. Jako organizator projektu będzie ona zaangażowana w przeprowadzenie wydarzenia poprzez zapewnienie personelu, wiedzy i sprzętu potrzebnych do jego realizacji.

Faza wstępna

Faza wstępna (listopad 2016 – czerwiec 2017) pozwoli na zbudowanie solidnej podstawy dla zgromadzenia plenarnego i Pielgrzymki Pamięci do Auschwitz–Birkenau.

W poprzednich edycjach projektu zorganizowano liczne seminaria prezentujące projekt na uniwersytetach i w szkołach średnich kilkunastu miast europejskich, obejmując za każdym razem około 20 tysięcy młodych ludzi.

- **Czechy:** Praga, Brno;
- **Polska:** Warszawa, Chojna, Kraków, Poznań, Szczecin;
- **Rosja:** Moskwa, Czelabińsk, Krasnojarsk, Sankt Petersburg;
- **Rumunia:** Bukareszt, Satu Mare, Timiszoara;
- **Słowacja:** Bratysława, Koszyce, Preszow, Trencin, Trnava;
- **Ukraina:** Kijów, Czerniowce, Donieck, Iwanofrankowsk, Chmielnicki, Ługańsk, Lwów;
- **Węgry:** Budapeszt, Győr, Monor, Nitetyasa, Pecz;
- **Włochy:** Rzym.

Spotkania te będą przybliżyły młodym tematy projektu, ukazując w szczególności wartość pamięci i dialogu międzykulturowego w budowaniu Europy jako

miejsca współistnienia. Także w tym roku organizatorzy zamierzają zaprezentować projekt w szkołach średnich i na uniwersytetach. W ramach seminariów i spotkań będą oferowane szkolenia przygotowane przez zespół naukowców i ekspertów. Studenci i uczniowie będą mieli także okazję wysłuchania świadectw swoich rówieśników, którzy wzięli udział w poprzednich edycjach projektu. Zaangażowanie setek młodych ludzi w dzielenie się swym doświadczeniem i refleksją będzie miało zasadnicze znaczenie w upowszechnianiu pamięci o Holokauście.

Spotkania wstępne wyselekcjonują grupę docelową projektu m.in. według następujących kroków:

- a) wyodrębnienie osób zaangażowanych w działania lokalne o charakterze solidarnościowym;
- b) proporcjonalny udział studentów i uczniów z różnych krajów europejskich;
- c) promowanie wśród młodych pokoleń wiedzy o historii Europy.

W czasie fazy wstępnej projektu zostaną przedstawione informacje niezbędne w procesie rejestracji uczestników na konferencję, która odbędzie się we wrześniu 2017 roku w Krakowie. Komitet organizacyjny przystąpi do rezerwacji miejsc zakwaterowania oraz organizacji technicznej i logistycznej spotkania w Polsce.

Wydarzenie

„Młodzi Europejczycy dla świata bez przemocy”: Kongres, w którym weźmie udział około 800 młodych ludzi z 10 krajów europejskich (Albanii, Białorusi, Czech, Polski, Rosji, Rumunii, Słowacji, Ukrainy, Węgier i Włoch) odbędzie się w dniach 20–24 września 2017 roku. Wybrane metody pracy pozwolą na szczerą wymianę doświadczeń i bezpośrednie zetknięcie się z miejscami i świadkami Holokaustu, stanowiąc klucz w procesie rozumienia historii. Młodzi ludzie będą mieli szansę odwiedzenia miejsc noszących ślady Holokaustu, aby w ten sposób wyrazić także swoje osobiste zaangażowanie w budowanie Europy i świata bez rasizmu, antysemityzmu i przemocy. Punktem kulminacyjnym kongresu będą wykłady uczonych i ekspertów w tej dziedzinie oraz byłych więźniów nazistowskich obozów koncentracyjnych i świadków II Wojny Światowej tłumaczone symultanicznie na kilka języków.

Na zdjęciu po lewej, Mordechai Peled, Żyd rumuńskiego pochodzenia, ocalały z Auschwitz, który uczestniczył w spotkaniu plenarnym w trakcie IV Międzynarodowego Kongresu w 2014 r. „Nienawiść i zemsta są sprzeczne z życiem – powiedział Peled – w pewnym momencie musisz powiedzieć stop przemocy. Nie czuję nienawiści do Niemców. Drogą pokoju jest przebaczenie i pojednanie”. Jego słowa wzbudziły ogromne zainteresowanie, zwłaszcza wśród młodych Ukraińców i Rosjan, żyjących w atmosferze wojny, która dotyka wschodnie regiony Ukrainy.

22 września grupa pojedzie do Auschwitz–Birkenau. Uczestnicy spędzą całe przedpołudnie zwiedzając

Muzeum Auschwitz I. Po południu zgromadzą się w Birkenau, gdzie będzie miała miejsce **Ceremonia Pamięci** z marszem pamięci wzdłuż torów śmierci, prowadzących do komór gazowych.

W czasie poprzednich edycji spotkania wielki wpływ na jego uczestników wywarła wizyta w byłym Obozie Koncentracyjnym Auschwitz–Birkenau, a także obecność pośród nich ofiar nazistowskich prześladowań rasowych (poniżej Tibi Zeev Ram, deportowany do Auschwitz w wieku 14 lat, oraz Rita Prigmore, Sinti z Niemiec, która przeżyła eksperymenty medyczne).

Bezpośrednie zetknięcie z miejscami Holokaustu pozwoliło uczestnikom spotkania skonfrontować codzienne życie w dzisiejszych czasach z europejską historią. Obecność młodych z różnych krajów Europy (w tym przedstawiciele społeczności Romów i Sinti) będzie kluczowym elementem prowadzącym do tego, aby ludzie z różnych środowisk dzielili się poglądami i wzrastali w konkretnym doświadczeniu świata, w którym przemoc i rasizm staną się przeszłością. ▶

► Po zakończeniu Pielgrzymki Pamięci odbędą się **spotkania w grupach roboczych**, aby skupić uwagę uczestników na pewnych szczególnych punktach:

1) Pamięć o Holokauście

Konieczne jest zrozumienie korzeni i przyczyn Holokaustu w Europie. Holokaust udowodnił, że naród żydowski nie został uznany przez Europę nawet 150 lat po rozpoczęciu emancypacji. Co gorsze, naród ten został przeznaczony do zniszczenia. Nie miało znaczenia to, czy Żydzi czuli się złączeni ze wspólnotą żydowską, czy starali się od niej odłączyć. Nawet najbardziej oddaleni europejscy Żydzi stali się ofiarami zbiorowego przeznaczenia swego narodu w czasie Holokaustu.

2) Młodzi Europejczycy w służbie pokoju. Refleksja na temat II Wojny Światowej

Wojna jest matką wszelkiego ubóstwa. W wielu sytuacjach młodzi ludzie mają możliwość aktywnego promowania działań na rzecz pokoju, chroniąc go wszędzie tam, gdzie jest zagrożony, pomagając go odbudować, podtrzymując dialog wszędzie tam, gdzie zanika. Środkami służącymi sprawie pokoju i pojednania są ubogie narzędzia dzielenia się doświadczeniem, spotkania i dialogu. Tam, gdzie praca na rzecz pokoju jest niemożliwa, możliwe jest zbieranie środków i okazywanie solidarności i pomocy humanitarnej tym, którzy cierpią z powodu wojny.

3) Świat bez ksenofobii, rasizmu i antysemityzmu

Europa jest w coraz większym stopniu nękana ksenofobią, rasizmem i antysemityzmem. To zjawisko jest obecne w różnych krajach, szczególnie wśród młodego pokolenia, wzmagając szerzącą się pogardę wobec mniejszości etnicznych i religijnych, a czasem będąc powodem groźnych wybuchów przemocy. Celem projektu jest pobudzenie refleksji nad zasadami współistnienia, w momencie, gdy w wyniku imigracji społeczeństwa Europy charakteryzują się rosnącą stratyfikacją etniczną, kulturową i religijną, a jej mieszkańcy są zobowiązani do wspólnego życia.

Podejście oddolne, osiąganе poprzez udział w grupach roboczych, będzie wspierać aktywne uczestnictwo z dobrowolnym wkładem pobudzającym wspólną refleksję.

Dialog i otwarta debata, integracja, dzielenie chwil refleksji na temat wspólnych wartości oraz pamięć jako środek do budowania przyszłości będą kluczowymi narzędziami w uznaniu dialogu jako sposobu na przezwyciężanie przemocy i uprzedzeń.

Wspólne cele Projektu

- Promowanie pamięci o Holokauście jako środka do przewycięzania współczesnych uprzedzeń i rasizmu, szczególnie wśród młodych, którzy mają coraz mniejszą szansę na osobiste spotkanie świadków Holokaustu.
- Wzrost tolerancji i wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami różnych państw: wizyta w byłym Obozie Koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau będzie sprzyjać aktywnemu zaangażowaniu w poszerzanie tego zrozumienia.
- Wspieranie działań, debat i refleksji: użyta metodologia – m.in. seminaria przygotowawcze, małe grupy łączące przedstawicieli różnych narodowości i kultur oraz metoda okrągłego stołu zapewnią aktywną wymianę myśli pomiędzy uczestnikami projektu.
- Przeciwdziałanie ksenofobii, rasizmowi, antysemityzmowi i przemocy: pochodzenie uczestników z różnych krajów będzie promocją debaty i refleksji nad różnicami kultur, zwyczajów, środowisk i mentalności.

Wpływ Projektu

- Wzmocnienie zaangażowania przeciwko uprzedzeniom, ignorancji, rasizmowi i zubożeniu społecznemu.
- Wzmocnienie postrzegania wartości, takich jak: poszanowanie różnorodności, wolności, wzajemnej solidarności i europejskiej perspektywy historycznej.
- Propagowanie poczucia odpowiedzialności i upodmiotowienia wśród młodzieży.
- Rozwijanie świadomości potrzeby ściślejszego współistnienia i wzajemnego szacunku pomiędzy narodami.
- Szerzenie poczucia przynależności do wspólnoty europejskich wartości.
- Prezentowanie tematów projektu poprzez publikacje w prasie i internecie oraz materiały audio-wizualne w różnych językach.

Program Projektu

Program projektu „Młodzi Europejczycy dla świata bez przemocy” przedstawia się następująco:

listopad 2016 – czerwiec 2017

spotkania wprowadzające na uniwersytetach i w szkołach;

kwiecień – lipiec 2017

rejestracja uczestników;

20 września 2017

przyjazd i powitanie grup w Krakowie, pierwsze spotkania;

21 września 2017

z konferencje w Krakowie (dla uczniów szkół oraz studentów)
z udziałem byłych deportowanych (Żydów i Romów)
oraz współczesnych uchodźców, Modlitwa o pokój;

22 września 2017

wizyta w Muzeum – Obozie Koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau oraz
Pielgrzymka Pamięci w Birkenau;

23 września 2017

otwarta debata, spotkanie pożegnalne i koncert w Krakowie;

24 września 2017

wyjazd grup z Krakowa.

ANEKS

Wspólnota Sant'Egidio Pielgrzymka do Auschwitz-Birkenau, 19 września 2014

APEL KOŃCOWY

My, młodzi Europejczycy, przybywamy z Czech, z Gruzji, z Polski, z Rosji, z Rumunii, ze Słowacji, z Ukrainy, z Węgier i z Włoch. Zebraliśmy się w Auschwitz na zaproszenie Wspólnoty Sant'Egidio, aby pamiętać o antysemityzmie, prześladowaniach Romów, o śmierci ludzi słabych, którzy ginęli tylko dlatego, że byli słabi, o horrorze drugiej wojny światowej w sercu Europy, aż po otchłania obozów zagłady.

Nienawiść między narodami i nadzwyczajna przemoc tego konfliktu są dziećmi nienawiści zasianej sto lat temu podczas Wielkiej Wojny. Wielu młodych Europejczyków stało się jej ofiarami, a dziesięć milionów poniosło śmierć. Wojna powoduje kolejne tragedie, rodzi kolejne pokłady przemocy, jest bezsensowną rzezią.

Oczy dzieci prowadzonych na śmierć, oczy zdesperowanych matek, oczy niewinnych, rannych na skutek barbarzyństwa w tym obozie zagłady poruszyły nasze sumienia. Historia, napisana przez wojnę, napawa nas lękiem i nie jest historią, jakiej pragniemy. Kto używa przemocy, zawsze dyskredytuje własną sprawę. Na wojnie wszystko jest stracone.

Wszystko jest stracone, ponieważ triumfuje pogardliwe i bezlitosne motto wojny: Co mnie to obchodzi? Słyszymy w naszych sercach echo słów papieża Franciszka: „Z sercem syna, brata, ojca, proszę was wszystkich i dla nas wszystkich o nawrócenie serca: przejście od „Co mnie to obchodzi?”, do płaczu. Za wszystkie ofiary szaleństwa wojny, w każdym czasie”.

Z tego powodu, my młodzi Europejczycy różnych języków i narodów pragniemy, aby przeznaczeniem wszystkich był pokój. Razem mówimy „nie” przemocy, która podsycy każdy konflikt. „Nie” nienawiści, która jest załącznikiem wojny. „Nie” lękowi przed drugim człowiekiem i kulturze nieprzyjaźni. „Tak” zwycięstwu nad uprzedzeniami, „tak” budowaniu pojednanego świata, „tak” obronie życia słabych i niewinnych, kimkolwiek by byli. Oświadczamy to uroczyście razem, gdyż bycie razem jest naszą pierwszą odpowiedzią. Wojnę zwycięża się tylko pokojem. Pokój buduje się poprzez odwagę. Bez pokoju nie ma przyszłości, zarówno dla tego, kto zwycięża, jak i tego, kto przegrywa. Nasz świat stracił ideały. My mamy ideał, dla którego chcemy żyć: Pokój jest naprawdę przyszłością wszystkich!

Dzisiaj, tutaj, w Auschwitz–Birkenau, każdy z nas podejmuje odpowiedzialność za budowę lepszego świata. Naszą siłą jest budowanie go wspólnie.

Auschwitz-Birkenau,
19 września 2014

ANEKS II

Więcej o wspólnocie Sant'Egidio

Wspólnota Sant'Egidio powstała w Rzymie w 1968 roku po Soborze Watykańskim II. Jest to ruch ludzi świeckich, do którego należy dziś ponad 60 000 osób zaangażowanych w ewangelizację i służbę ubogim w Rzymie, we Włoszech oraz w 75 innych krajach. Wszystkie wspólnoty Sant'Egidio rozproszone po świecie żyją tą samą duchowością, a fundamenty charakteryzujące drogę Wspólnoty to:

- Modlitwa, która towarzyszy życiu Wspólnoty w Rzymie i na świecie i stanowi jej centralny element.
- Przekazywanie Ewangelii, która jest sercem życia Wspólnoty starającej się otwierać i przyjmować wszystkich szukających sensu życia.
- Solidarność z ubogimi, w formie służby dobrowolnej i bezpłatnej, w duchu „Kościoła wszystkich, a zwłaszcza ubogich” (Jan xxiii).
- Ekumenizm, czyli szukanie jedności pomiędzy chrześcijanami całego świata poprzez przyjaźń, modlitwę i konkretne działania.
- Dialog, który Sobór Watykański II wskazuje jako drogę pokoju i współpracy pomiędzy religiami, sposób życia oraz metodę pojednania w konfliktach.

Cechą charakteryzującą Wspólnotę Sant'Egidio od samego jej początku jest przyjaźń z ubogimi i służba im. Mała grupka rzymskich licealistów, która czuła, że nie można żyć Ewangelią, będąc daleko od biednych, założyła świetlicę, w której dzieci żyjące w trudnej sytuacji mogły otrzymać pomoc w nauce. „Szkoły Pokoju” szybko zaczęły się rozprzestrzeniać i dziś są obecne nie tylko w Rzymie. Ta przyjaźń rozszerzyła się wkrótce na innych ubogich: niepełnosprawnych, bezdomnych, chorych, ludzi starszych, obcokrajowców, Romów, więźniów czy chorych na AIDS.

Wspólnota Sant'Egidio istnieje w Polsce w następujących miastach: Warszawa, Chojna, Poznań, Szczecin, Kraków.

Wspólnota

SANT'EGIDIO

WARSZAWA

santegidio.waw@gmail.com

tel. 501 268 656

www.facebook.com/santegidio.warszawa

POZNAŃ

kontakt@santegidio.poznan.pl

tel. 605 193 210

www.facebook.com/santegidio.poznan

CHOJNA

beataszy@poczta.onet.pl

tel. 505 158 989

www.facebook.com/santegidiochojna

www.santegidio.org